

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000
SLOVENIANS IN U. S., CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME IV.—LETO IV.

CLEVELAND, O., SOBOTA (SATURDAY), SEPT. 17th, 1921

ST. (NO.) 218.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879

Posamezna številka 3c.

HOWAT ODREDIL NOVO STAVKO.

HOČE VODITI BOJ PRO-
TI INDUSTRIJALNE-
MU RAZSODIŠČU DO
KONČA.

Pittsburg, Kas., 16. sept. — Aleksander Howat, predsednik tukajšnjega rudarskega okraja, je odredil, da zastavka 300 rudarjev, ki so vpisani pri Spencer-Newlands Coal Co. Stavka je že efektivna.

Strajk je posledica spora radi plače nekoga kovača, ki je uposlen pri rudarski družbi, kot se je razložilo na unijskem glavnem uradu.

Strajkovna odredba je bila izdana in uveljavljena na predvečer odhoda Howata in kanadske delegacije na rudarsko konvencijo, ki se odpravi v torek v Indianapolis.

Ko se je vprašalo Howata, da-li misli, da bo industrijalno sodišče podvzelo kakšno akcijo z ozirom na proglas tega strajka, je odgovoril, da se na to, da-li bo razsodišče podvzelo kakšno akcijo ali ne, sploh ne ozira.

Izjavlja se, da ako družba mora radi plače kovača ne poravnati do ponedeljka, tedaj se bo pozvalo na strajk še nadaljnjih 300 rudarjev. Rudarji, ki so na strajku, so uposleni v posebno globokih rudnikih.

Ohranjava proti west-virginjskim rudarjem. — Williamson, W. Va., 16. sept. — Danes je bil na izprijenju rudar Fred Burgraff, ki je skupno z Reese Chambersom obtožen, da je ustrelil detektiva J. W. Fergusona. Burgraff je obtožbo odločno zanikal.

"Jaz nisem ustrelil Fergusona niti v samoobrambi niti na noben drug način. Jaz sploh nisem streljal, niti nikdar nikjer pred nikomur izjavil, da sem ustrelil Fergusona ali da sem streljal nani," se je izjavil Burgraff.

Obtoženec je ostal miren in zbran ves čas, ko so mu odvzeli za prosekucijo stavili najrazličnejša vprašanja.

J. A. Kitchen, ki je bil zadržan kot priča za obtoženca, je izjavil, da Burgraff, da ta sploh ni bil v bližini kraja, kjer je bil Ferguson ubit.

Rudarji hočejo, da se zasliši Garyja. — Charleston, W. Va., 16. sept. — Uradniki 17. distrikta United Mine Workers of America, so poslali danes senatorju Kenyonu, ki je predsednik senatnega odseka, kateremu je bila dana naloga, da preišče položaj v Zapadni Virginiji, memo- randum, v katerem se mu sugerira, da naj se na zasliševanje z ozirom na rudarski položaj pokliče tudi predsednika U. S. jeklarske

Nasprotja med ber- linsko in monako- vo vlado.

Berlin, 16. sept. — Bitka na papirju med berlinsko in monakovsko vlado je zopet v polnem teku. Spor se je pričel, ko je kancelar Wirth nepričakovano objavil zaupno poročilo državnega komisarja za državno varstvo z ozirom na proti-republikanske tendence bavarske vlade.

Bavarska vlada je na to razburjeno odgovorila, da tožadeno poročilo ne predstavlja drugega kot razgoreto politično domišljijo.

Monakovska vlada močno zanika trditve, da poglaviti vodje znane Kappove kontrarevolucije, žive v bližini Monakovega, ne da bi vlada nastopila proti njim, in da jih je bavarska policija ob neki priliki celo branila.

Berlinska vlada pravi, da je pronašla, da se je v neki trdnjavi v bližini Monakovega kovalo zaroto za novo revolucijo, katere namen je prevrniti sedanjo vlado in proglasiti monarhijo. Na zaroti so baje delovali bivši Kappovi pomagači. Bavarska vlada je baje zagrozila, da bo njeno vojaštvo streljalo na nemške republikanske čete, če bi se skušale približati trdnjavi, v kateri se nahajajo monarhistični zarotniki.

— V teku dobrih šestih mesecev je triletni Andy Nemeth, ki je prišel s svojimi starši v Ameriko, popolnoma pozabil češki jezik in ne govori drugega kot angleško. Pred šestimi meseci se je namreč vkrčala cela družina na Ellis otoku in ko so pronašli naselniške oblasti, da ima deček na glavi neko kožno bolezen, so hoteli deportirati celo družino. Na prošnjo se je starišem dovolilo vstop v notranjost države, dočim se je dečka obdržalo v tamkajšnji bolnišnici. V tem kratkem času pa je deček docela pozabil svojo materin jezik in govori angleško kot kak tu rojen otrok. Specijalisti otročjega razvoja se posebno zanimajo za ta slučaj. Čudno je tudi to, da je deček popolnoma pozabil na svoje starše in ko se mu je povedalo zadnji teden, da pride ponj njegova mati, da ga vzame s seboj v Cleveland, je rekel, da ne bo šel.

— Postreček za State Bank- ing and Trust Co. E. 55 St. in Broadway Ave., Vaclava J. Houdous je bil v četrtek napaden od dveh banditov na E. 55 St. in Euclid Ave. ravno ko je mislil stopiti na karo. Bandita sta zgrabila paket, katerega je imel seboj in pobegnili. Paket seveda ni imel za bandita nikake vrednosti, ker so bili v njem sami čeki in sicer jih je bilo za \$65,000. Ni še leto od tega, ko je bil napaden in okraden za \$10,000 v gotovini in \$76,000 v čekih.

korporacije, Elbert Garyja. Nadalje priporočajo unijski uradniki, da se zasliši tudi vse železniške predstavnike, ki so v ožki stiki z je- klarskimi interesi, posebno se predsednika Pennsylvan- ija družbe, W. W. Atterbu- rya.

Etbin Kristan v Clevelandu.

Včeraj je dospel v Cleveland vodja jugoslovanske socialno demokratične stranke, Etbin Kristan. Prišel je docela nepričakovano, toda vest, da je prišel, in da bo nastopil zvečer v dvorani Slovenskega Doma v Collinwoodu ob priliki koncerta, katerega so priredila dr. Soča, Zarja in Jadran, se je raznesla tako naglo, da je bila dvorana Slov. Doma sinoči nabito polna z občinstvom, ki je želelo slišati poročilo našega boritelja za pravice delavstva. Prireditelj je otvoril Mr. Pogorelec, ki je pozdravil delegate združitvene konvencije, ki so bili navzoči v obilnem številu v imenu Doma in cele collinwoodske naselbine.

Zatem je nastopil moški zbor Soče ter zapel "Jugoslovansko" s precejšnjim efektom. "Potem je nastopil mešan zbor Soče še z dvema pesmima in sicer s "Soči" in "Straža ob Adriji". Aplavz je pričel, da je bilo proizvajanje občinstvu v zadovoljstvo.

Sledil je pevski zbor Zarja, ki je zapel venček narodnih pesmi, "Lastavkam" in "Delavsko himno!" Vse tri točke so bile proizvajane z izredno dovršenostjo.

Pevski program je zaključil zbor Jadran. Ob tej priliki je nastopil prvič pred javnostjo tudi mešan zbor, ki je zapel "Nazaj v planinski raj" in pa "Ne zvenimi." Če se upošteva, da je bil to prvi nastop, tedaj se mora priznati, da je bilo proizvajanje jako dobro. Pozabiti tudi ne smemo omeniti tri male sestrice Barage, ki sicer niso bile na programu, ki pa so navzlic temu s svojim petjem povzročile pri navzočih dosti zabave in odobravanja.

S tem se je mislilo program za večer zaključiti, kajti z odra je bilo naznanjeno, da E. Kristana še ni, in da torej ne bo govoril. Razočaranje na obrazih navzočih je bilo očividno. Že se je imelo pričeti s prosto zabavo, ko pride z odra drugo naznanilo, da je sodrug Kristan dospel, in da bo držal kratek govor. Nenadoma potihne v dvorani, ko pa nastopi govornik, se dvigne med zbranimi burno ploskanje in pozdravljanje.

"Jaz prihajam iz Jugoslavije, oziroma države, ki je oficijelno poznana kot država Srbov, Hrvatov in Slovencev", je pričel sođr. Kristan. "Prihajam tako- rekoč naravnost iz parlamenta v Belgradu, kjer se je tekom zadnjega leta vršila trdovratnejša borba, kot se splošno misli."

"Ustava, ki jo ima Jugoslavi- ja, nikakor ni idealna, toda pri- šle so številne točke v ustavo, katerih bi ne bilo, če bi ne bili socialni demokratje vodili boj zanje."

Če bi bile tudi druge opo- zicijske stranke, kot komuni- sti, Radičevci in pa klerikalci vodili aktivno opozicijo ter de- lovali za izboljšanje ustave, te- daj bi se bilo dalo seveda doseči veliko več kot pa se je doseglo.

Veliko težje je voditi po- zitivno opozicijo kot pa iti domov in sesti za peč, ko so storili komuni- sti, Radičevci in klerikalci. Monarhija v Jugoslaviji nika- kor ni tako trdno ustanovljena, kot si nekateri predstavljajo. Posebno Srbi zdaleka niso

Priprave za Arbuck- leovo obravnavo.

KINOKOMEDIJANT SE BO MORAL ZAGOVARJATI RADI UMORA. POGREB IGRALKE SE JE VRŠIL DANEŠ.

San Francisco, Cal., 16. sept. — Okrajni pravnik Brady je danes naznanil, da se bo obravna- va proti kino-komedijantu, ki je obtožen, da je umoril igralko Rappe, pričela že v teku treh tednov. Zagovarjati se bo moral proti obtožbi radi umora prvega reda.

S to obtožbo je obtožba radi ubojstva avtomatično razveljav- ljena, in tako je obtožencu tudi nemogoče, da bi prišel na své- bodo pod varščino.

Tuplo umorjene igralko je bilo danes odpelano v Los Angeles, kjer se bo pokopalo.

Prohibicijske oblasti so danes zasliale dva gosta, ki sta bila navzoča pri pijančevanju, katero je priredil Arbuckle v hotelu na dan, ko je napadel umorjeno igralko. Izjavila sta se, da se je v hotelskih prostorih Arbuckleja v treh dneh, to je, v soboto in nedeljo pred delavskim prazni- kom in pa na delavski praznik popilo 40 kvartov žganja.

— Nocoj prireditelj skupna clevelandka društva SNPJ in SDPJ banket v počast tujak zboru, rujočim delegatom in delegati- njam Združevalne konvencije. Banket se vrši v Collinwoodu v prostorih Slovenskega Doma na Holmes Ave.; vse delegate ter občinstvo iz Clevelanda in Col- linwooda se vabi na to prireditelj.

— Porčno dovoljenje sta do- bila: Anton Morella, 15020 Syl- via Ave. in gospodična Mary Va- tovec, 14908 Thames Ave. Bilo srečno!

tako monarhistični, kot si neka- teri predstavljajo. Svobodno razpravljanje o prednostih re- publikanske oblike vlade se zdi Srbom docela umestno, medtem ko so slovenski liberalci mnenja, da se o tem vprašanju sploh razpravljati ne bi smelo.

Dogodki zadnjega leta so nam dokaz, da so stara načela znan- stvenega socializma še vedno veljavna. Čudežev ne smemo pričakovati. Če se vzame v po- števila, da je jugoslavija pretežno agrarna dežela, kjer industrija še ni razvita, moramo priznati, da bi bila Jugoslovanska ustava lahko še bolj reakcionarna kot pa je. Po prizadevanju social- nih demokratov je prišlo vanjo dosti točk glede protekcije de- lavstva, poškodninske zavaroval- nine, smrtnine itd. ki bi druga- če nikdar ne bile prišle notri.

Socialni demokratje v Jugo- slaviji stoje na etališču edinstva države. Delo socializma je, pa združuje ne pa da razbija. Po tem načelu se je ravnala soc. de- demokratična stranka v Jugoslavi- ji pri vsem svojem delu ter bo v tem smislu ravnala tudi v bo- doče pri vsem svojem delovan- ju za osvoboditev jugoslovans- kega in svetovnega proletari- jata.

To je kratak oris govora sođr. Kristana, in kot je bilo opaziti iz večkratnega ploskanja in sploš- nega odobravanja, so poslušalci pazno sledili njegovim izjavam in se z istimi tudi strinjali.

Ameriški živež na poti k Volgi.

Moskva, 16. sept. — Prvi a- meriški vlak, na katerem se je nahajal živež za pokrajine ob Volgi, ki so najhujše prizadete od lakote, je odšel od tu danes. Vsega skupaj se je odpod- slalo 28 vagonov živeža.

Prevoz tega živeža iz Rige v Moskvo je trajal cele tri tedne. Z razdeljevanjem živeža v Sa- mara in Kazan provincah se bo pričelo že koncem tega tedna. Dva nadaljna živežna vlaka bo- sta odšla iz Moskve še ta teden.

MADŽARI PRETIJO, ČE SE NE IZPUSTI NJENIH JETNIKOV.

Dunaj, 16. sept. — Semkaj je dospel poročnik Strohschei- der, ki je bil ne dolgo tega are- tiran skupno s sedmimi drugimi colninskimi stražniki od Madžar- jev, ter prinesel seboj pismeno grožnjo, da se bo nastopilo pro- ti avstrijskim jetnikom, ako se do prihodnjega torka ne spusti vseh madžarskih jetnikov. Strohs- cheider je tudi prinesel vest, da je madžarsko neredno voja- štvu ustrelilo zadnjo nedeljo dva avstrijska jetnika, enega pa o- besilo.

— Malo po polnoči v sredo zve- čer je bil na potu med Clevelan- dom in Akronom ustreljen Har- ry Sinclair. Sinclair se je peljal v svojem avtomobilu proti Cle- velandu. Skupno z njim sta bili v avtomobilu dve ženski, Mrs. Lotta Friddle in njena svačinja Miss Louise Friddle, ter še neki moški. Ko so bili že blizu Clevel- anda, privozi za njimi avtomobil, ki je imel silno močne luči. Voznik jih je za trenotek vrgel na Sinclairjev avtomobil ter u- strelil. Sinclair se je takoj zgru- dil mrtev ob direktivnem kolesu. Zaslilani sta bili obe ženski, da bi dali policiji kake informacije, ki bi služile policiji pri iskanju morilca, toda umora si ne vesta razlagati. Pravita, da je avtomobilist takoj po streljanju poga- sil vse luči ter oddrvel naprej. Sinclair je bil dobro poznan v športnih krogih Akrona.

— Eno največjih žganjarskih distilijerij v tem delu države Ohio je našla sinoči policija na neki farmi v Geauga Lake okraju, kjer je mislila, da se skriva tolpa roparjev. Videlo se je namreč večkrat sumljive moške, ki so prihajali in odhajali od farme. Hiša je bila praveca žganjska to- varna. V posebno zgrajeni kleti sta bila najdena dva kotlička, eden za 125 galonov, drugi pa za 15 galonov. Dober alkohol je te- kel po ceveh v drugo nadstropje, odkoder se je stakal po mede- nih ceveh navzdol v dva soda, ki sta bila postavljena v prvem nad- stropju. Okna in druge odprtine pri hiši so bile skrbno zaprte, da se ne bi raznesel naokrog duh po pijači in v prvih obliki. Pod tlom prvega nadstropja je našla poli- cija 15 praznih mlekarških po- sod, v katerih se je prevažalo žganje, tako da je vsakdo mislil, da je v njih mleko. Na farmi je dobila policija za časa pogona farmerja Chas. Mosherja z ženo in neko drugo žensko. Mosher je star 45 let in živi na omenjeni farmi že štirj leta.

Turki so izgubili 18.000 mož.

Brusa, Mala Azija, 16. sept. — Grki so danes podali poročilo, v katerem se navaja izgube v zvezi z ofenzivo proti Turkom v Mali Aziji. Navaja se tudi turške izgube.

Poročilo pravi, da so Grki v svoji zadnji ofenzivi izgubili 12.000 mož; pri tem so vsteli mrtvi in ranjeni. Medtem pa so imeli Turki celih 18.000 mrtvih in ranjenih, pravi grško poročilo. Grki so zajeli tudi 1500 turških jetnikov, medtem ko znaša število zajetih Grkov samo 500 mož.

Kot vzrok za prenehanje of- enzive proti Turkom se navaja dejstvo, da imajo Turki velike prednosti v močnih naravnih po- stojankah, poleg tega pa da si mora grška armada tudi malo oddahniti.

Začetkom tega tedna bi bili Turki kmalu zajeli grškega pre- stolonaslednika Georgea.

HARDING IN PRISELJENCI.

New York, 16. sept. — Kot poroča kongresnik Isaac Siegel, je odredil predsednik Harding, naj se deportacija 300 Armen- cev ne izvede, dokler se ne sni- de tozadna konferenca v Washingtonu, kjer se bo skle- nilo, kaj se naredi z priseljenci, ki pridejo sem potem, ko je že mesečna kvota za njih narodnost polna. Razpravljalo se bo, naj se jih ali deportira, ali se jim dovoli vstop v deželo.

— Dasiravno so delavne razme- re v tekstilni industriji v Manchester okraju v Angliji se- daj skoro v istem položaju kot so bile za časa ameriške civilne voj- ne, ko je Anglija prenehala do- bivati bombaž iz južnih držav Amerike, vendar ni opaziti med delavci še nikakega akutnega po- manjkanja ali lakote. Tako se je izrazil tukaj se mučeci Mr. R. Dunkerley iz Manchesterja včeraj v Cleveland hotelu. Rekel je, da je Anglija že rešila brezposel- nostni problem in sicer z ustano- vitvijo narodne brezposelnostne zavarovalnice. Tudi tovarne sa- me na sebi si prizadevajo kolikor mogoče pomagati zboljšati polo- žaj in zato so obdržale v delu vse delavce, samo da delajo po manj ur na teden. Povprečno dela vsak delavec po trideset ali še manj ur na teden. "Takoj po vojni", pravi Mr. Dunkerley, "je bil in- dustrijalni položaj Anglije boljši kot kdaj prej, toda po preteku enega leta se je položaj nenado- ma spremenil in znašmo se v eni izmed najhujših industrijal- nih kriz kar jih pomnimo." Po premožnem strajku je bil mar- šikak premogar vržen na cesto in ko je bil strajk končan, se večje število rudnikov ni več odprlo. Kot pripoveduje Dunkerley, pa je zavarovalniška postava vsaj toliko koristila, da dosedaj še ni opaziti akutnega trpljenja. V ta brezposelnostni fond prispevajo, delavci, delodajalci in vlada. De- lavci, ki je brez dela se najprvo obrne na urad za preskrbo dela. Tu pove, kaj je zmožen, in če je kje kako delo, katero more o- pravljati, se ga pošlje tja. Če ga ni, pa se mu izplačuje brezposel- nostna podpora, dokler se ne do- bi dela.

Splošna premogar- ska stavka spo- mladi?

Indianapolis, 16. sept. — Na glavnem stanu United Mine Workers of America prevladuje mnenje, da bo spomladi najbrže prišlo do generalne stavke pre- mogarjev.

Ce pride do stavke, tedaj bo- do zastavkali tako trdi kot tudi mehki premogari. Vzroki za stavko so številni. Rudarji niso zadovoljni z obstoječimi plača- mi in delavnimi pogoji, in bodo zahtevali zvišanje plač, medtem ko bodo podjetniki na drugi strani zahtevali, da se celo seda- nje plače znižajo.

Splošno mnenje rudarjev je, da je vlada največ zakrivila, da se je rudarjem dovolilo samo 27 odstotkov zvišanja, medtem ko so rudarji zahtevali 60 od- stotkov.

Takrat se je namreč vlada po- služila še vedno obstoječega voj- nega stanja, akoravno je bilo vojne že konec, in je zagrozila, da bo vse rudarske uradnike po- slala v zapor, ako ne odredijo, da se rudarji, ki so odšli na strajk za vsišenje svojih zahtev ne vrnejo na delo.

Rudarji so že dali vladi vede- ti, da pri letošnjih pogajanjih za novo mezdno pogodbo ne želijo njenega posredovanja.

— Odrejeno je bilo, da mora- jo vsi gostilničarji odstraniti pri svojih gostilniških prostorih vse zastore ali druge naprave, ki pre- prečujejo pogled v notranjost pitnih prostorov in odredba je bila tudi uveljavljena. Toda me- sto zastorov si je marsikaj splo- nar okrasil svojo okno z cvetli- cami in ko se te razstajejo, po- gled v notranjost docela zabra- njuje. To so zapazili tudi gospo- dje okrog suhaške lige in hitro so se obrnili na mestne oblasti češ, da ti salonarji kršijo "anti- screen" ordinanco in se jih mora torej kaznovati. Državni senator Bender, ki je avtor omenjene or- dinance, se je podal zadnje dni po Clevelandu ter vzel imena 262 salonarjev, ki na en ali drug na- čin kršijo ordinanco. Nato se je podal z imeni k policijskemu na- čelniku Smithu in mu povedal, da če policija ne bo podvzela po- trebnih korakov, da se te oma- lovaževalce postav kaznuje, bo našel on kako drugo sredstvo, da se postava izvede. Skoro vsak salonar, pravi Bender, se sklicu- je, da ima okraseno okno z cvet- licami samo zato, da prostor lepše izgleda. Nad tem se Ben- der silno zgraža in pravi, da se ni nikdar vedel, da se salonarji, kaj brigajo za lepoto, in da je to sa- mo pretveza, da ljudje ne more- jo videti z ulice, kaj se toči za barami.

— Umrj je včeraj v mestni bolnišnici po dvomesečnem bo- lehanju John Bernik, star 33 let, doma iz vasi Studeno pri Želez- niki na Gorenjskem. V starem kraju zapušča stariše in enega brata. Bil je član dr. Lunder Adamič, št. 20 SSPZ. Pogreb se vrši v ponedeljek ob 2. pop. iz Želetove mrtvašnice. — Lah- ka mu bodi ameriška zemlja!

Jutri: Dram. dr. Ivan Cankar vprizori dramo "Sin"

„Enakopravnost“

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by:

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail, 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.

United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00

POSAMEZNA ŠTEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lestuje in izdaja za

Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravlništvo.

CLEVELAND, O., SOBOTA (SATURDAY), SEPT. 17th, 1921

104

Ob tednu.

Kdor zasleduje postopanje ameriških delodajalcev napram strokovno organiziranemu delavstvu v teku zadnjega leta in še nekoliko čez, mora danes priznati, ako ni do tega spoznanja že prej prišel, da gre njihovo prizadevanje za tem, da se ameriški strokovni unionizem docela uniči. O tem ni nobenega dvoma več. Eden izmed najhujših navalov je bil prirejen na krojske delavce in delavke v New Yorku. Sreča za delavstvo je pač, da so krojači in šivilje bili dovolj močni in solidarni, da so vzdržali ta silni naval kapitalizma. Če bi bili krojači premagani, tedaj bi bil to signal vsem ameriškim delodajalcem, da nastopijo proti delavstvu vseh panog z največjo brezobzirnostjo. Seveda, ta delavska zmaga je navalu kapitalističnih sil vzela samo nekoliko njegove ostrosti, ustavila ga pa ni, in še manj uničila. Naj mimogrede omenimo, da je zmago krojačev in šivilj v prvi vrsti pripisovati dejstvu, da imajo med njimi večino razredno zavedni delavci. Skušnje iz preteklosti nam dokazujejo, da delavce, ki ni razredno zaveden, temveč veruje v strokovni unionizem kot edino sredstvo za izboljšanje svojega položaja, nima tiste odorne sile, ki je potrebna za uspešen boj z organiziranimi delodajalci.

Potem so prišli na vrsto stavbinski delavci. Boj se je pričel po vseh ameriških mestih hkratu kot na signal. Ponekod se je bitka končala v kompromisu, drugod se boj še nadaljuje, v nekaterih mestih pa so bili delavci tudi poraženi. Poleg stavbinskih delavcev so prišli na vrsto tudi razni drugi delavci. V nekaterih slučajih si delodajalci niso drznili priti na dan z odprtim programom za "odprto-delavnico", temveč so čakali ugodnega trenutka v spopadu radi mezdnih znižanj. Take metode so se na primer poslužili napram stavbinskim delavcem v Clevelandu.

Zdaj so prišli na vrsto klavniški delavci. Veleme-sarski magnatje so se podali v ta boj čisto brez rokavic. Kakor hitro je potela sedanja pogodba, glasom katere je imel sodnik Alschuler odločevati vse spore med delodajalci in delavci, so štiri najsilnejše veleme-sarske družbe naznanile delavskim unijam, da z njimi sploh nečejo imeti nič več opravka. Od zdaj naprej se bodo

pogajali le s posameznimi delavci in pa potom zastop-nikov" takozvanih kompanijskih unij. Ta brezobzirni nastop veleme-sarjev je lahko razumeti. Izrabiti hočejo sedanji brezposelnosti položaj do skrajne meje. Delavcem ta boj ni prišel nepričakovano. Zanimivo pri vsem tem je, da mesarske družbe začasno ne bodo znižale plač in tudi delovni pogoji ostanejo neizpremenjeni. Se pač vidi, da hočejo delavstvo prepričati, da jim unija ni potrebna, kar jim delodajalci sami dajo, kar jim gre po pravici. Upati je pač, da delavci ne bodo šli v nastavljeno past, kajti potem bi bili izgubljeni.

Pravijo, da smo pred zakonom vsi enaki. To je namreč teorija. Pa pogledajmo, kako se ta princip izvaja v praksi. Vestviržinski rudarji so sklenili, da napravijo pohod v Mingo, da s tem protestujejo proti tamkajšnjemu prekomu sodu. Tedaj je predsednik Harding izdal proklamacijo, v kateri jim je ukazal, da se nemudoma razidejo. Ker se ukazu niso vsi rudarji nemudoma uklonili, se je poslalo nadnje zvezne čete in zvezne avijatičarje, ki so metali nanje bombe in strupene pline. — To je ena stran. Pa pogledajmo drugo. — Vladni železniško-delavski odbor v Chicagi je odredil, da mora Pennsylvanija železniška družba odrediti nove volitve za sestavo odbora, ki naj vodi pogajanja glede delavnih in mezdskih pogojev, ker se pri prvih ni upoštevalo unijskega delavstva. Družba ne le, da se neče pokoriti ukazu vladnega odbora, temveč se odprto pripravljajo na boj z delavci. Poročila pripovedujejo, da se na važnih železniških križiščih gradi barake za stavko-kaze, in da jih opremlja s puškami, strojnimi in municijoj. Vladi je vse to znano, a ne gane se. — Zaključek iz tega si pa lahko sami napravite.

V včerajšnji številki smo prinesli članek z ozirom na kupčijo, sklenjeno med ameriškim kapitalisti in bivšim avstrijskim nadvojvodo Friderikom glede prevzetja posestev, ki so jih zaplenile nove države, ki so nastale po razbitju Avstro-Ogrske. Izrazili smo mnenje, da se bosta Jugoslavija in Češka brez dvoma silno protivili temu poskusu, da se ju oropa posestev, do katerih bi radi prišli Habsburžani s pomočjo ameriškega kapitala in francoske diplomacije, in da bi jako slabo pristojalo Ameriki, če bi podprla akcijo ameriških kapitalistov, ter s tem na indirektn način pomagala Habsburžanom. Naše domnevanje se je od včeraj potrdilo že iz dveh virov.

Češki senator Klofač, ki je tudi podpredsednik češke senatne zbornice, ki se mudi v Clevelandu, je včeraj o navedeni habsburško-ameriški kupčiji izrazil sledeče: "Čehoslovakija in Jugoslavija, v katerih leži pretežni del Friderikovih posestev, stojita na stališču, da je nadvojvoda Habsburžan, in da je vsled tega izgubil vsako pravico do omenjenih posestev v trenutku, ko so bili Habsburžani odstavljeni od vlade. V mesecu avgustu 1920 je čehoslovaški parlament napravil zakon, glasom katerega se je vsa posestva Habsburžanov v Čehoslovakiji proglasila za last države. Habsburžani so nam ta posestva vzeli pred 300 leti, in zdaj so nam bila samo vrnjena. Vsled tega nima nadvojvoda Friderik nikake pravice do njih.

Clevelandski popoldanski list "The "Press" pa piše

v svoji včerajšnji izdaji: "Notorično znano je, da se mednarodna finančna ne ozira na sebe, vendar pa se lahko reče, da se nudi na svetu še dovolj prilik za investiranja, ne da bi se bilo treba Amerikancem družiti z od-stavljenimi Habsburžani. Ameriški finančniki, ki so se pridružili francoskim, naj ne pričakujejo nikake pomoči od te vlade, ako njih profitorska prizadevanja pridejo v navskrižje z zaplenilno akcijo novih republik centralne Evrope. Ta incident je neameriški. Morda je v interesu francoske diplomacije, da deluje za povrnitev Habsburžanov v prepričanju, da se bo s tem zavarovalo francoske interese v ondodnih deželah, toda ameriški finančniki bi morali odkloniti sodelovanje pri taki zaroti, pa naj bi investicija obetala prinašati še tako visoke profite."

"SIN"

Slov. dram. dr. "Ivan Cankar" vprizori v nedeljo popoldne in zvečer dramo "SIN". Tu sledi kratek opis te krasne Ganglove drame:

Anton Slemenec, posestnik in davčni uradnik v poklju, okreva po dolgi bolezni. Misli je, da mu bide že zadnja ura; tem bolj je vesel, da more spet hoditi, če tudi samo ob palici. Veselje mu kali edino spomin na njegovega izgubljenega sina Cirila. Pred petimi leti je bil le-ta stopil preden-ter zahteval od njega denarja; zaljubljen je bil v devico, katere imena ni hotel povedati, in katera po njegovi trditvi sama še nič ni vedela o njegovih ljubeznih; ustanoviti si je hotel najprej svoj dom, potem si priboriti še njo. Ker mu oče denarja ni dal in ku ga tudi ni mogel dati, je odšel v svet, in od tiste-ga časa niso nič več slišali o njem.

Vse to zvemo iz pogovora, katerega imata Slemenec in njegov sosed in dobri prijatelj Matej Slak, v čigar trgovini je bil prej Ciril, in katerega je Slemenec z njegovo hčerko Marico vred no-čoj povabil na večerjo, da bi se skupaj veselili njegovega okrevanja. Obenem naj bi se praznovala zaroka domače hčerke Tili-ke z zdravnikom dr. Trdino, ki je med boleznijo Slemenčevu zaha-jal v hišo ter se pri ti priliki za-gledal v ljubeznivo dekletce. Veselje bode še polnopravne in zaba-ve še živahnjša, ker se nadeja-jo tudi dr. Trdine sestre Helene, ki je v neki trgovini na Dunaju v službi. Brat je šel sestrini napro-ti, in obeh zdaj pričakujejo.

Iz časopisov, ki jih prinse de-ko, zvesta Slemenec in Slak, da je dunajski tvrdki Adler & Comp. oplenil nje poslovodja Artur Neuberger blaginjo in da je od-nesel vrednosti do 10.000 gld. Slemenec se razvname radi ne-

poštenosti ljudi, ne da bi slutil, kdo je zločinec.

Prizor, v katerem nastopita mlajši sin Slemenec, Metod, in Marica, hčerka Slakova, nas po-ču o tem, da je med njima než-no, srčno razmerje. Svojo ljube-zen skrivata, ker hoče Marica ta-ko; a ne posreči se je jima zata-jiti bistroumni sestrj Metodovi in Trdinovi nevesti, ki najbrž iz lastne izkušnje ve, v kako ne-znatnih pojavih se včasih razo-deva ljubezen. V jako prisrčnem razgovoru jima da razumeti, da že davno zna za njiju skrivno ljubezen.

Prihod dr. Trdine in njegove sestre Helene spravi novo življe-nje na oder. Helena je žalostna, potrta, vsa druga, nego jo je po-znal prej brat; vse kaže, da du-ševno trpi. Prizadevajo si, da bi jo razvedrili. Zapoje neko pes-mico, a pesmica ima nasproten učinek, nego so ga namerjali. Poskusijo torej drugo sredstvo; razkazujejo ji fotografije. Pri sliki izgubljenega sina Cirila se zdrzne Helena in strmeč vpraša, kdo je to; ko ji povedo, da je to domači sin Ciril, še bolj ostrmi.

V tem se je bilo zmačilo; se-dejo k večerji. Družba se je bila baš nekoliko ogrela ter postala živahnjša, ko naznani dekla tu-jega človeka; Slemenec ji ukaže, naj ga pripelje. Vrata se odpro, in med vrati se prikaže Ciril: splošno presenečenje. Helena vzklikne: "Ah, on je — Artur!" Zavesa pade; konec prvega de-ja-nja.

Dr. Trdina hoče zvedeti od svoje sestre, zakaj je tako izpre-menjena. Helena se nekaj časa obotavlja, naposled pa mu pri-zna, da je mati, da ima otroka. Očeta otrokovega pa mu nikakor noče izdati. Dr. Trdina odide po opravkih, a nastopi Ciril.

"Artur!" ga zakliče Helena, kajti vprav Ciril je tisti Artur Neuberger, ki je izvršil na Dunaju tatvino, potem ko je bil one-

častil njo. On zahteva, naj ga ne imenuje tako, Na njeno vpraša-nje, zakaj jo je prevaril, zakaj jo je zapustil, ji pove, da je nik-dar ni ljubil; z njo da se je hotel le zmotiti, da bi laglje pogrešal ono, za katero mu je plamtelo srce. Ker svojega namena ni do-segel, je hotel spet pobegniti, a ker mu je za beg nedostajalo po-trebnih sredstev, je oplenil pri-ugodni priliki blaginjo. Bežal je nato in prišel nevede do očeto-ve hiše... Vse prošnje Helenine, naj se usmili ali naj se usmili vsaj otroka ter vrne denar in se reši, so zaman... Zdaj pride He-leni druga misel; denarja zahte-va od njega, da bo otrok pre-skrbljen. Ciril ji hoče dati nekaj, a ona zahteva več. Hipoma pa mu iztrga listnico iz rok in zbeži. On hoče za njo, toda tedaj nastopi njegov oče. Starega, bolehnega moža skrbi sinova preteklost; prosi ga, naj mu pove, kod je ho-dil, kaj je počel ta leta, ko ga ni bilo. Ciril se brani, vendar pa iz-da, da je nekaj strašnega za-nj. Izprosi si naposled odloka do večera. Oče se užaljen umakne. Nastopi Marica, Ciril ji razode-ne, kako jo je ljubil. Da ji ne bi bil skalil nje mirnega pogleda, ji takrat ljubezni ni odkril. Ker ni imel upanja, da bi mu jo oče dal brez svojega doma, je šel v svet. Prosi jo, naj ga ljubi, naj ga reši. Ker mu ona pove, da ljubi drugega, in se mu le odmiče, po-staja nasilen. On kliče na po-moč, Metod prihiči. Ciril zve, da je njegov brat Marčin izvolje-

(Dajle na 3. strani.)

THE OLD FAITHFUL.

Mnogo vročih vodometa v Yellowstone National Parku me-če kvišku vodo v nerednih pre-sledkih. Samo The Old Faithful (stari zvesti) meče vročo vodo v diametru 2 čevljev ter visočini 150 čevljev redno, vsakih 65—70 minut. Triner's Bitter Wine je remedia, ki očisti črevesje v pa-rih urah, prežene pline in povrne normalno delovanje telesa. Je domače zdravilo, v najplemetejšem pomenu besede, "semper fidelis", vedno zvest, kot se pravi po latinsko. Tu je eno izmed dokazujočih znakov, ki izražajo mnenje naših odjemalcev: "Vir-den, Ill. — Prosim vas, hitite s mojim naročilom kakor hitro mo-gote. Jaz ne maram biti brez te-ga izvrstnega zdravila, katero rabi cela družina že mnogo let. Sem velik prijatelj Triner-jevega grenkega vina, ki je po-treba vsake družine. Joseph Ju-rak." Vaš lekarnar ali trgovec z zdravili ima v zalogi vsa Tri-nerjeva zdravila.

Lisjakova hči.

POVEST — Napisal JOSIP STARČ.

"No, kako pa je bilo?" vpraša jo nestrpno in se nekoliko nagne proti nji, da bi ji videla v očeh, ali ji kaj zamoliči.

"Lepo je bilo, lepo!" vzklikne Mrakova gospa, le-žeča v mehkih blazinah, in se tako od srca nasmehe, da se ji kar oči zaiskre od sladkih spominov.

"S kom pa si kaj plesala?" vpraša jo zopet ne-potrpežljiva zavodnica.

"S kom?" ponovi Klotilda, kakor bi se obotavljala povedati. "Kdo bi jih vse naštel? Najljubši so mi bili pač častniki; največ so se me držali Fuchs in Wolf, tista dva, ki sta v gledališču zmeraj skupaj na desni strani, in nadporočnik Ahnenfels. Prihajali so tudi do-mači gospodje pome, ali z njimi človek ne ve kaj početi, in bila sem vselej vesela, kadar so me zopet odvedli na moj sedež. Nič niso boljji od mojega Lovra; ako le zi-ne, takoj spoznaš, ali meri na vatle ali tehta na funte

Teta Brigita ni mogla zatajiti zlobne radosti; raz-širila je usta na smeh in rekla:

"Torej Ahnenfelsa si očarala? Klotilda, to je že nekaj! Prav od srca se radujem, da se je našla žena, ki je tega ličnega in slavljene kavalirja izneverila ne-umnih škrbink; najbolj pa me veseli, da si ga ji vzela ti. Sedaj šele umem, zakaj mi je rekla njena kuhari-ca danes na trgu, da je bila gospa že pred polnočjo doma, češ, da jo je glava bolela. Takoj sem si mislila, odkod so prišle te bolečine. Le skrb, Klotilda, da se ji migrena še večkrat p. novil Saj je bilo že kar zopno gledati, kako se je šopila ta ošabna mokařica. Kaj pa

je njen mož drugega nego mokař, če zalaga mlinarje z žitom, potem pa moko v Trst prodaja? Rada bi vede-la, ali bo gospod adjutant Ahnenfels odslej že jezdaril mimo njenega doma. Upam, da ne. Meni se vse doz-deva, da ga bo odslej pot vodil na Stari trg. Ali ne mi-sliš, da bo tako, Klotilda moja?" vpraša teta in se po-redno zareži.

"Ne vem, kako bo," zavrne jo Klotilda bolj tiho in skrije lepe oči v blazino, kakor bi jo bilo sram. Ču-tila je, kako ji je rdečina zalila obraz.

"No, no, meni se ti ni treba skrivati," vzpodbuja jo starla, "jaz imam v takšnih rečeh dovolj izkušenj. Kaj pa ti je vendar rekel? Povej mi, povej! Saj menda ni molčal?"

"Pustiva to, teta!" brani se Klotilda, "bilo je ta-ko lepo, da si nisem mogla zapomniti vsega, kar mi je kdo rekel. Saj ste bili tudi vi mladi in prav ta trenutek ste rekli, koliko ste izkusili v takšnih rečeh; gotovo to-rej dobro veste, kaj govore kavalirji pri takih prilikah in kako se dobričajo."

Res je tako; vsi govore enako, kakor bi se nauči-li drug od drugega, odjenja premetena Brigita, nato pa se zopet poredno nasmeje in doda: "Sicer pa je me-ni dovolj, da mi kaj skrivam, in ugenila sem vse. Nič se ne boj, ne bom silila vate, da mi razodeneš kaj več, kar se je godilo sinoči v tvojem srcu. Ali to ti rečem, če boš kdaj potrebovala sveto ali pomoči, name se smeš popolnoma zanašati. Samo to bi še rada čula, kako se je vedel Mrak na parketu?"

"Tako, da se mi mogel bolje," reče Klotilda in je zopet dobre volje. "Dokler sem ga potrebovala, bil je pri meni, in ko mi je bil odveč, pustil me je samo ter odšel v gostilniško sobo med ljudi svoje vrste, da nas ni motil. Če bi me bil vprašal, kaj naj stori, ne bila bi mu vedela svetovito bolje."

"Ali kako je gledal tvoje kavalirje? Ali se je kaj grdo držal?"

"Nikakor ne, ampak na vso moč je bil ljubezniv

ž njimi in jih je naposled še pogostil s šampanjem."

Teta Brigita kar ploskne z rokami in odprti ust strmi predse. Nato se zadovoljno zameje in pravi:

"Kaj? Šampanja jim je natakaj? Oh, ti božji va-lek, ti! Ne, ne, da je Mrak takšen butec, tega si nisem mislila! Klotilda, za takšnega moža te pač lahko zavi-da vsaka gospa! Pri takem možu se da živeti; le znati se mora. Ali saj tebi tega ni treba praviti; sicer pa ti rečem znova, neme se lahko zanašati vsledar. Ako bi me kdaj potrebovala, vedno ti bom na pomoč."

"S tem vstane, odmakne stol in se poslovi:

"Sedaj pa z Bogom! nočem te zadrževati. Skoro bo poldne in še vedno si v postelji. Srečno!"

Po teh besedah ji stisne roko in se kakor slaba vest zmuzne skozi vrata. —

Zakonska sreča pri Mrakovih se je obrnila na bo-lje; vsaj ljudje so sodili tako po tem, kar so videli in čuli. On in ona sta bila vedno vesela obraza in opol-dne in zvečer nista več černo sedela za mizo, ampak zgovorna sta bila in se smejala v pomenkih s pomočni-ki. Po obedu se ni Lovru nič mudilo, ampak ko so dru-gi odšli, posegel je sam pri ženi in se trudil, da bi ji kaj ustrejel. Dasi jo je zmeraj ljubil, sedaj šele se je začel čuditi njeni lepoti; čimdalje bolj mu je ugajala in časih jo je kar gledal in gledal. Bil je tako zaljubljen vanjo, da ji ni mogel ničesar odreči. Toda saj ni čakal, da bi ga bila česa prosila, nego sam je uganil njene že-lje ali pa jo vprašal, česa bi potrebovalo. Menil se je z njo o novih modah; kakšna obleka bi ji bilo pristojala na ulici, v gledališču ali na prihodnji veselici na stre-lišču ali pa celo doma. Njen sijaj na prvem plesu, hli-njena njena ljubeznivost in dobro premišljene sladke besede so ga popolnoma začarale. Bil je tako slab, da si niti sam sebi ni upal priznati, da mu žena preveč tro-si. Kadar se mu je vendarle posilila taka misel, tolažil se je, da nima otrok in da bi ne vedel, komu bi nabi-ral zaklade. Po smrti bi se mu neznani daljni sorodniki

smejali in dobro živeli namesto njega ter se gostili in mastili ob njegovih žuljih.

Toda ne le ženi je privoščil vse, tudi sam je živel bolje, lepo se oblačil in se rad razveselil. Kadar je le količjak ugenil, šel je tudi ob delavnikih z ženo v gle-dališče; ob nedeljah pa jo je malone vselej sam spre-mljaj v cerkev in sicer le tja, kjer je bilo največ gospo-de, ali ob desetih k nunam ali ob polđavnajstih k Sve-temu Nikolaju. Kadar sta se tako vodila pod pazduho in se menila, morala sta se vsakomur zdeti vzor zakons-ke sreče. Celu Mina iz Hrenove ulice ji je bila vesela in ni videla ničemurnega lišpa na nji, pa je staremu Mraku pravila, kako lepo ju je videti skupaj v cerkvi. Stari Mrak ni odgovoril ničesar, ampak mlo je pogie-dal neizkušeno samico in zmigal z rameni, kakor je ho-tel reči: "Bomo že videli, kako še bo."

Nedolžnemu Lovru je bilo, kakor bi se bil znova poročil; v svoji sreči je bil do dobra prepričan, da tu-di žena njega ljubi, nikar da bi dvojil o njeni zvestobi. Nič več ga ni skrbela zlobna teta Brigita, še manj Klotilda kavalirji. Zdelo se mu je, da le poveljujejo nje-no slavo, in nič ni bil ljubosumen, kadar mu je ona sama povedala, da jo je kak častnik spremljal domov, ali da je bil Ahnenfels pri njih v loži, ko sta bili s teto v gledališču.

Seveda ženski jeziki so imeli dosti govoriti in te-ta Brigita je čula na trgu marsikaj, kar ni prišlo na u-šesa ne Klotildi ne Lovru. Toda Brigita je znala opra-viljke ostro zavračati in ker je dobro vedela, odkod izvirajo take pravljice, znala se je tudi naščevati, pa je trosila grde laži o drugih ženah ter tu in tam zagnala sumnje na njih poštenje. Tako se je prišla Mrakovih kakor kužna bolezen; in dočim je imela Klotilda itak popolnoma v svoji oblasti, zasleplila je tudi Lovra, da je ni mogel pogrešati pri ženi, ki je bolj nego kdaj po-trebovala njenih svetov sedaj, ko je z možem hodilo v "društvo."

(Dajle)

— Slovenski godbeniki pod imenom "Harmony Four", klavir, violon, flauta in čelo, katerih oglaš se nahaja v današnji izdaji se občinstvu toplo priporočajo za igranje ob raznih prireditvah in društvenih veselnicah.

List Enakopravnost je prišel izhajati iz potrebe. Tako je tudi potrebno, da se ga povspeši do cilja — trdnice in neomajene podlage v splošnem. Da se to uresniči, je velike važnosti to, da se vsak izmed čitateljev potruditi pridobiti čimveč novih bo-jernikov — naročnikov. List je storil že mnogo za vas, da za vas, ki čitate te vrstice. Koliko ste pa storili vi za list?

DR. IVAN TAVČAR.

"Naprej" od 27. avg. piše:

Jutri praznuje dr. Ivan Tavčar sedemdeseto obletnico svojega rojstva. V zadnjih štirih desetletjih je stal v ospredju slovenskega javnega življenja, zato tudi nas list ne more molče preiti preko jutrišnjega njegovega jubileja.

Dr. Tavčar ni bil nikoli prijatelj socialističnega gibanja, bil je zmerom veren reprezentant oni, "ki kaj imajo". To je pokazal zlasti kot državni poslanec v dunajskem državnem zboru za časa parlamentarne kampanje za

splošno in enako volilno pravico, kjer je bil eden najžilavejših njegovih nasprotnikov.

Doma je iz poljanske doline in ga karakterizirajo vse dobre in slabe laskavosti pravega Gorenjca. Stvarnica ga je obdarila z velikimi duševnimi talenti. Po zasebnem poklicu je eden najodličnejših ljubljanskih odvetnikov. Že v svojih mlajših letih je spisal za Mohorjevo družbo poljudno pravno knjigo "Sl. Pravniki". Na tem polju ga do danes ni še nikdo prekosil. Kot leposlovnih pisatelj je dal duška svoj bujni domišljiji in je ustvaril dela stalne vrednosti, zlasti kadar je zajemal snov iz naše preteklosti ali iz svojega poljanskega hribovja, na katero je bil vedno navezan z vso ljubeznijo svojega rahlo čutečega srca. Prvorsten je v politični in literarni polemiki, znamenit v govorništvu.

V javno življenje je stopil kot radikalen nacionalist, mladinslovec. Kasneje je bolj poudarjal svobodomišelnost liberalno načelo. To je bil čas znane "farske gornje". V tej dobi je pomenilo njegovo ime politični program. Ven-

dar je imel njegov politični značaj vedno neko konservativno potezo, ki je ni mogel nikoli popolnoma zatajiti. V zadnjih letih je bila zanj značilna njegova umerjenost, opreznost in strpljivost. To se je najbolj pokazalo v času vojne, ko je stal na težkem in odgovornem mestu ljubljanskega župana. Danes mu marsikateri kričaci očitajo poizledljivost in srebrni rog cesarjevega polka. Mi pa upoštevamo, da je pač vsakdo opavičen tvegati usodo svoje lastne osebe. Kdor pa stoji na odgovornem mestu, ne sme s svojim junaštvom ogrožati interesov splošnosti. — Zato mu štejemo v dobro njegovo delovanje tekom vojne. Ni bil heroj, bil pa je mož.

V svoji stranki je bil baje samoderžec. To za strankomenda ni bila škoda, ker ni bilo v njej mnogo močnejših značajev od njegove. Njegova gorenjska trma pa je marsikoga odbijala in po prevratu je začel njegov vpliv v stranki pojemati. Na površje se začeli prihajati mlajši, — ali tudi boljše, je še odprto vprašanje. Dasi je stal vedno v nam sprotne političnem taboru, nam je bila njegova osebnost simpatična. Samo eno vrlino naj poudarimo: Kadar je spoznal, da je bil zastopal zmotno stališče, je imel redek pogum, da je svojo zmoto odkrito in brez pridržka pripoznal. In pa — verižnik ni bil.

Zadnji čas se zaradi bolezni umika iz jav. življenja. Njegovo delovanje pa ne ostane brez sledu v razvoju slovenskega naroda. Odkritosrčno mu želimo, da bi leta, ki so mu še sojena, mirno in srečno preživel na naši domači grudi, katere zvest sin je vsekdar bil.

SOKOLSTVO!

Vse brate Sokole se tem potom obvešča, da se vdeležimo v civilni obleki prireditve Češke Sokolske Zveze iz Clevelanda, ki se bo vršila jutri t. j. 18. septembra v njih domu na Clark ave. in zapadni 46. cesti. Pri slavnosti nastopi svetovna vrsta najboljših telovadcev, ki so prišli iz stare domovine.

Zbiramo se ob 12:30 pred našim Slov. Nar. Domom. Kdor bi slučajno zamudil, naj vzame St. Clair do Public Square in naj si dobi prestopni listek za Clark karo, Nazdar!

Tajništvo.

VESELA, SMEHLJAJOCA IN BREZSKREBNA ženska je vedno zdrava. Trudne bolehe ženske se ne smejejo. Zanje je življenje breme, in lahko so še mlade in dobre narave, toda trpljenje jih napravi stare in sitne. Majhne slabosti, ki prežijo na ženske pustijo na njih obrazih svoje znake in dolžnost vsake ženske je, bodisi kot ljubice, žene ali matere, da zgléda kar najboljše more. Mnogo let so našle ženske Laxviburnum Compound, kot koristen adjuvans v neprijetnih napadnih boleznih, ker uredi jim njih napake in slabosti, ki so prirojene ženskam — brez nevarnosti noža.

Ako trpite radi nerednega mesečnega perila, nepravilnosti, slabosti, slabega teka, imate slabo barvo, imate bolečine v ledvicah, vas trese mrz, imate mrzle roke in noge ste napihnjene, nemirni, imate neredno utripanje srca, se nervozni, čutite lezenje in bolečine v hrbtenici, imate kisline v želodcu, veden glavobol, splošne bolečine, neprebravo, peče čut okrog urine, histerijo, krčne napade, zabasnost, neredno delovanje črevesja, utipe ude, zguba spomina, pomanjkanje energije, boleče noge, vpadla maternica, melanholija, bluvanje nosečnosti, dobite si to zdravilo, blagodar vašemu spolu in blagoslovi boste dan, ko ste videli ta oglaš. V treh kritičnih časih ženskega življenja, takrat ko postane dekle ženska, ko je noseča, in za časa ko se ji življenje obrne, je Laxviburnum Compound neprocenljive vrednosti za ženske bolezni.

Celo zdravilo Laxviburnum Compound velja deset dolarjev in 48 centov, polovico zdravila šest dolarjev in 75 centov toda v resnici je vredno na milijone za one ki trpijo, kajti zdravilo stori svoje delo. Laxviburnum se ne prodaja po lekarnah. Pošlje se ga kamorkoli je, ako prejmemo naročilo skupno z denarno nakaznico, gotovino ali bančni draft. Prodaja se samo pri Marvel Med. Co. Dept. SLV. 954 B-968, Pittsburgh, Pa.

Iz slov. naselbin.

Pueblo, Colo. — Josef Glavan, star še le 18 let, se je ponesrečil pri delu tako hudo, da je nekaj ur kasneje že umrl.

Chicago, Ill. — V devetnajstem letu starosti, je preminula Miss Della Aučin, ki se je nahajala v Oak Forest okrajnem zavodu, za tuberkulozne. Bila je edina hčerka rojaka Augusta Aučina.

— Dne 23. avgusta, je umrla po kratki bolezni dveletna hčerka Geritica Jurjovec, ter zapustila svoje ljubice stariše, katere je njena smrt neizmerno potrla, ker so jo kot edino hčerko oboževali nad vse.

Joliet, Ill. — Jeklar ponesrečil. John Esler, 1516 Nicholson St., je bil 3. sept. ob 9. uri ubit, ko je padla na njega 500 funtov težka ploča pri delu v Converterju. Bil je v istem hipu mrtev. Njegov sin ga je videl v nesreči, pa je od strahu omedlel. Pokojnik zapušta vdovo in 8 otrok. Bil je našim rojakom dobro poznan, ker je bil dolgo let delovodja v jeklarni in znal govoriti več ali manj tudi slovenski in hrvaško, dasi je bil Nemec.

GOTOVINA ZA LIBERTY BONDE, vojnovarčevalne znamke, bisere, ure, staro zlato, srebro, platino, zlatino, nerabljive poštne znamke, živo srebro, magnetne igle, in za vsako stvar ki ima kako vrednost. Prinesite ali pošljite na Simon, Reliable Broker. Lastnik Ohio Smelting and Refining Co. soba št. 216 Lenox Bldg. vogal 9th St. in Euclid Ave. Odprto vsak dan do 6. ure zvečer. (x)

ODBOR ZA LETO 1921. Woodmen of the World, Waterloo Camp, 281.

Collinwood, O. Predsednik: Frank Šibenik. Podpredsed: Frank Gregorič. Blagajnik: Peter Malovašič. Tajnik Chas. Lampe, 466 E. 147th Str. Zapisnikar: Josej Zakrajšek. Nadzorni odbor: Andy Ažman, Josef Kunčič, John Rožanec. Seje se vršijo vsako 3 nedeljo v mesecu ob 10 uri dopoldan v Joe Kunčičevi dvorani. Vsa pojasnila daie tajnik.

Oglejte si našo trgovino z ELEKTRIČNIMI POTREBŠČINAMI. (electrical supplies)

Mi vam napelujemo električne žice v vašo hišo in izvršujemo vse delo spadajoče k električarskem poslu.

V vseh slučajih se obrnite na nas. Delo je prve vrste. Cene so zmerne.

LOUIS VUCHAK 16017 Waterloo Rd.

SVOJI K SVOJIM!

Čenjenemu občinstvu naznanjam, da sem kupil truck, ki je pripravljen za selitev in za drugo prevažanje, kakor "moving and expreasing". Zato se priporočam vsem Slovencem v Clevelandu in okolici, da kadar kdo kaj potrebuje naj se obrne do mene in postregel bom bom po najnižji ceni. Sporočati želim tudi, da imam naprodaj žito za kokoši "chicken feed". Sedaj na jesen bom vozil iz farm krompir, in grozdje, zatorej kdor kaj potrebuje, naj se oglasi pri dobro poznanemu ANTONU OPEKA 1099 E. 64. St. (x)

Frank Zakrajšek Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu POGREBNIK IN EMBALMER 1105 Norwood Rd. Tel. Princeton 1735—W. TEL. Rosedale: 4938 Avtomobil za krste, poroke in pogrebe in druge prilike.

MALI OGLASI

PRODA SE Allen avtomobil za pet oseb; prodaja se ga po jako nizki ceni ker se rabi denar. Poizve se pri M. I. W. Garage, 1175 Addison Rd. Vprašajte za Thoma. (118)

ODDA SE v najem 3 sobe spodaj in 4 sobe zgoraj. Zglasite se na 922 E. 70. t.

POZOR! POZOR! Cenj. občinstvu, društvom in posameznikom, se priporoča, da si v slučaju kake javne prireditve ali domače zabave kot prireditovanjih ali krstijah, omislijo izvrstno godbo, sestojajo iz 4 oseb (piano, violin, violoncello in flauta). Cena zmerna, zadovoljstvo zajamčeno. Naročila se sprejema na 1207 E. 61 St. (224)

SODI ZA VINO! Več sodov od vina se prodaja na 5608 Bona Ave. (223)

AVTOMOBIL NA PRODAJ. Proda se Studebaker 1916 model, v dobrem stanju, za 5 oseb. Poizve se na 1177 E. 58th Street, ali pa na 1032 E. 70 St.

STANOVANJE SE ODDA pečlarjem ali malj družini na 1090 E. 66 St. (218)

GROZDJE NAPRODAJ! Grozdje, kakor iz dolenske gorice, prodajam na drobno in na debelo. Poznam veliko farmarjev, kateri imajo prav lepo grozdje in sklenil sem, da bom prodajal to grozdje po najnižjih cenah.

Pišite po cene ali pa pridite osebnostno

JOHN ZULICH 6313 St. Clair Ave.

POZOR SLOVENCIM! Spodaj podpisani naznanjam rojakom da imam

CEVLJARNO na 15616 Calcutta Ave. in se vam priporočam, da mi prinesete vaše čevlje, če potrebujete popravila. Da vam napravim dobro in po zmernej ceni. — Podpirajte vašega rojaka in ne tujcev.

FRANK LAH, slovenski čevljar 15616 Calcutta Ave.

John J. Keiper PRAKTIČEN PLUMBER Napeljevalec plinovnih cevij in gradilec podcestnih kanalov. Točna postrežba. 5415 ST. CLAIR AVE. vogal E. 55. St. Bell telefon: Randolph 850

Prospect 2420 Central 1766 The F. W. Zimmerman Co. splošni prevažalci Pripeljemo in postavimo na prostor blagajne, stroje, pohištvo za pokamo, odpošljemo ali shranimo. 3400 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

THE W-K DRUG CO. St. Clair, vogal Addison Rd. Edina slovenska lekarna v Clevelandu.

Mi izpolnjujemo zdravniške recepte točno in natančno. JOHN KOMIN, Lekarnar.

X-ŽARKI so prikazali dejstvo da protina, povzroči slabe zobe. Vi s svojim zdravjem zelo krivično veliko revmatizma, bolezni v želodcu in ledvicah, na srcu, tuberkuloze in postopate, in kazite vašo osebnost, a tem, da zanemarjate svoje zobe. Pultenje zob brez bolečine. Plin in oxygen.

Uradne ure od 9. dop. do 12. od 1. do 6. pop. Odprto ob torkih, petkih zvečer do 7:30. Druge ure po dogovoru. Zaprt ob sredah popoldne. Tel. Bell. Rosedale 2377. Govorimo slovensko.

DR. FRANCIS L. KENNEDY Dentist—Zobozdravnik 5402 Superior Ave. vogal E. 55th St. Suite 8 CLEVELAND, O.

HIŠA. 6 sob, plin, elektrika, fortnez na premog in plin, lot 40x140, se prodaja. Kot vplačilo se vzame tudi prazen lot ali pa hiša za dve družine. Vprašajte na 14311 Darwin Ave. ali pa pokličite po telefonu, Wood 104-W. (219)

VSE DELO v zvezi s plumarstvom, vam napravimo dobro in trpežno. Postavljamo furneze, banje, strnišča, itd. Kadar mislite, kaj delati, pridite k nam po proračun in prepričani smo, da vam bo naša cena po volji.

Chas. W. Wohl Plumbing & Heating 15701 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio. — Wood 507-L.

CUNARD-ANCHOR V Jugoslavijo, Bolgarijo, na Romunsko in Madžarsko preko Dubrovnik Trst in Reko. CALABRIA 13. okt. PANNONIA 22. okt. ITALIA 29. okt. Vozni listki \$103.00 na Calabria In Italia: \$100.00 na Pannonia. Davek \$5.00. BERENGARIA 22. sept. AQUITANIA 4. okt.

POŠLANJE DENARJA po pošti ali brzojavno hitro, poceni, zanesljivo. Na uložke plačamo po 4% obresti. Prodajamo parobrodne listke. Javni notarski oddelek. AMERICAN UNION BANK Ivan Nemeth, predsednik GLAVNI URAD: 10 E. 22nd Street. PODRUŽNICA: 1597 2nd Avenue. New York City

POZOR! PLUMBARSKO DELO Rojaki Slovenci, Hrvati in drugi Slovani kadar potrebujete dobrega plumarja v vaši hiši, pridite k meni za vsako delo, katero vam garantiram da bo izvršeno dobro. Postavljam stranišča, bane, sinko, kotle za gorko vodo, vodne kanale, (sewer work) itd. Zmerne cene

Nick Davidovich 7013 St. Clair Ave. Tel. Princ't. 1852-W. Randolph 1828.

Tel. Central 2373 R. Gramofonske Plošče zahtevajte novi cenik Slovenske PLOŠČE preje \$1.00 sedaj 85c VELIKA ZALOGA UR IN ZLATNINE Wm. Sitter 5805 ST. CLAIR AVENUE Cleveland, O.

Tiskovna Družba

THE American-Jugoslav Ptg. & Pub. Company.

6418 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.

Tiskarna
Tiskovine
Dnevnik
Tudi Vi

Je edino slovensko unijsko podjetje, katerega lastuje zavedno delavstvo.

Napravljene v naši tiskarni, so lične in cene jako primerne.

Družba izdaja dnevnik Enakopravnost. List prinaša najnovejše novice in druge koristne razprave v prid delavstva. Če še niste naročnik lista, naročite se nanj.

Lahko postanete delničar podjetja. Za podrobnosti se obrnite na direktorij ali pa v uradu družbe.

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

TEL. PRINCETON 551

6418 ST. CLAIR AVENUE.